

ABREVIATURES EN VALENCIÀ

Real Acadèmia de Cultura Valenciana

Secció de Llengua i Lliteratura Valencianes

Llistat d'abreviatures en valencià

A

a.	àrea
AA	autors, altees
A/A	A l'atenció de
ab.	abat
abl.	ablatiu
abr.	abril
abrev.	abreviació
abs.	absolut, absolutament
abs.gen.	absolució general
Ac	actini
a.C	abans de Crist
act.	actiu, activitats
acus.	acusatiu
acúst.	acústica
ad.	adicional
adj.	adjectiu
admdor.	administrador
admtiu.	administratiu
admó.	administració
adob.	adoberia
adv.	adverbi
advers.	adversativa
a.eg.	per eixemple
aerod.	aerodinàmica
aeron.	aeronàutica
afm.	afectíssim
Ag	argent
ag.	agent, agència
ago.	agost
agr.	agricultura, agrària
agrim.	agrimensura
Ajt.	Ajuntament
Al	alumini
al.	alemà, alumnes
àlg.	àlgebra
alim.	alimentació
alm.	almirant
alq.	alquímia
alt.	altitud
Am	americí
Am.	Amèrica
amb.	ambigu, ambulatori
A.M.D.G.	a la major glòria de Deu
amer.	americà, americanisme
an.	anònim
anal.	analítica
anat.	anatomia
Angl.	Anglaterra
angl.	anglés
anglic.	anglicanisme
anim.	animal
aniv.	aniversari
ant.	antic
ante.	abans
anti.	antiquat

anton.	antònim
antonom.	antonomàsia
antrop.	antropologia
ap.	apòstol, apartat
apic.	apicultura
Apoc.	Apocalipsis
apr.	aprovat
aprox.	aproximadament
apt.	apartat
apud.	pres de l'obra
Ar	argó
ar.	àrap
arg.	aragonés
arc.	arcaic, arcaisme
arch.	archivística, archipèlec
arit.	aritmètica
arm.	armament
arq.	arquitectura
arqueol.	arqueologia
arquit.	arquitectura
art.	artícul
art i of.	arts i oficis
artill.	artilleria
As	arsènic
assoc.	Associació
astr.	astronomia
astrof.	astrofísica
astrol.	Astrologia
asron.	astronomia
A.T.	Antic Testament
At	astat
Atl.	Austràlia, Atlàntic
att.	atentament
Au	or
aum.	augmentatiu
aut.	automòvil
automàt.	automàtic
auton.	autonomia, autonòmic
aux.	auxiliar
Av.	avinguda
av.	aviació
aviac.	aviació
avic.	avicultura
Avda.	avinguda

B

B	boro
b.	beat, be
Ba	bari
bal.	baleàric
balist.	balística
barb.	barbarisme
barr.	barroc (estil)
Bcn.	Barcelona
Be	berili
Belg.	Bèlgica
Bi	bismut
Bíbl.	Bíblia
bibl.	biblioteca
bibliog.	bibliografia
bibliot.	biblioteconomia
biogeog.	biogeografia
biol.	biologia
bioq.	bioquímica
Bk	berkeli
blas.	blasó
b.l.m	bese la mà
bm. P	beatíssim Pare
boll.	bolletí
bot.	botànica
Br	brom
brig.	brigadier
bros.	germans (brothers, en empreses)
bud.	budisme
burl.	burlesc
bv.	ben vist, Bene visum

C

C.	cap (geog)
C	carbono
c.	cap a, circa, prop de
c/	carrer
Ca	calci
cal.	caloria
calc.	calcer, càlcul
calef.	calefacció
Calif.	Califòrnia
can.	canònic
Can.	canal
cap.	capítul, capità
capi.	capital
cappà.	capellà
caract.	característiques
carret.	carretera
cartog.	cartografia
cast.	castellà
castell.	castellanisme
cat.	català
catal.	catalogat
catala.	catalanisme
catol.	catolicisme
caus.	causal
c/c	conte corrent
Cd	cadmi
cdt.	comandant
Ce	ceri
cèlt.	cèltic.
ceram.	ceràmica
cert.	certificació, certificat
cetr.	cetreteria
Cf	californi
cf.	confessor, compareu en..., vejau, confronteu en...
cfr.	vejau...
chin.	chinenc
Chn.	China
Chp.	Chipre
cia.	companyia
cibern.	cibernàutica
cient.	científic
cinem.	cinematografia, cine
cineg.	cinegètica
cir.	cirurgia
cit.	citologia
civ.	civil
Cl	clor
class.	classe, classificació
climat.	climatologia
Cm	curi
cm.	centímetre
cnel.	coronel
Co	cobalt
co.	vore cia.
codic.	codicologia
col.	columna, col·laborador
colec.	colecció
colomb.	colombicultura

coloq.	coloquial
color.	colorants
com.	comú, comerç
comp.	comparatiu, comparativa
cond.	condicional
conf.	confecció
conj.	conjunció
conjug.	conjugació
conjunt.	conjuntiu
cons.	consell
const.	constitució, constitucional, constituir, construcció
cont.	contabilitat
cont.	contínua, continuativa, contingut
contemp.	contemporànea (edat)
contr.	contracció
cop.	copulativa
Cor.	Corintis
cord.	cordillera
corp.	(corporation) vore cia.
corr.	correus
cosm.	cosmètica
cosmog.	cosmografia
cosmol.	cosmologia
cosmon.	cosmonàutica
Cr	crom
cra.	carrera
criminol.	criminologia
crist.	cristianisme
crystal.	crystalografia
crít.	crítica
cròn.	crònica
cronol.	cronologia
Cs	cesi
cts.	cèntims
Cu	coure
cult.	cultisme

D

D.	Don (En, N')
dam	decàmetro
dan.	danés
d.C	després de Crist
dd	des de
DD	diversos, doctors
dec.	decembre, decoració
def.	defectiu, dèficit
Def.	Defensa
dem.	demonstratiu
demog.	demografia
demost.	demonstratiu
dep	descanse en pau (vore R.I.P)
dep.	deport
dep. lleg.	depòsit llegal
der.	derivat
des.	desert
desc.	descobert, descobriment
desenr.	desenrollats (països)
despect.	despectiu, despectivament
destil.	destil·lació
determ.	determinatiu, determinant
Di.	Dinamarca
diag.	diagnòsis, diagnòstic
dial.	dialecte
dib.	dibuix
dicc.	diccionari
diet.	dietètica
dim.	diminutiu
dipl.	diplomàtica
dir.	direcció
disj.	disjuntiva
diss.	disseny
dist.	distància
distr.	distributiva, distribució
djs.	dijous
D.lh.p.	Deu l'haja perdonat
dll.	dilluns
dm	decímetro
dmc.	dimecres
dmt.	dimarts
Dnya.	Donya (Na, N')
doc.	document
dpt.	departament
Dr.	Doctor
dr.	dret, dreta
dss.	dissabte
Dt.	deuteronomi
dtor.	director
dum.	dumenge
dup.	duplicat
dvs.	divendres
Dy	disprosi

E

E.	Espanya
eban.	ebanisteria
e.c.e.	en lo cel estiga
Ecle.	Eclesiastés (llibre)
Ecli.	Eclesiàstic
ecol.	ecologia
econ.	economia
economet.	econometria
ed.	editorial, edició
educ.	educació
e.f.	en funcions
efec.	efectiu
eix.	eixemple, eixamplar, eixemplar
elect.	electricitat
electroac.	electroacústica
electrob.	electrobiologia
electrod.	electrodomèstics
electron.	electrònica
electroq.	electroquímica
electrorad.	electroradiologia
electrot.	electrotècnia
elíp.	elíptic
EM	Edat Mija
ema.	Eminència
emb.	embassament
embal.	embalage
embriol.	embriologia
Emm.	Eminentíssim
Emma.	Eminentíssima
empr.	empreses
encic.	enciclopèdia
encicl.	encíclica
enol.	enologia
enseny.	ensenyança
entom.	entomologia
epig.	epigrafia
epist.	epistemologia
equit.	equitació
Er	erbi
Es	einsteni
Esc.	Escandinàvia
esc.	escultura
escolt.	escoltisme
escr.	escritura
escult.	escultura
esgr.	esgrima
esot.	esoterisme
esp.	especialment
Esp.	Espanya
espect.	espectàculs
espel.	espeleologia
espir.	espiritisme
Est.	Estat
est.	estiu
estad.	estadística
estèt.	estètica
estil.	estilística
estratig.	estratigrafia

estu.	estudi
et al.	i uns altres (et alii)
etc / &	etcètera
ètic.	ètica
etnog.	etnografia
etnol.	etnologia
etol.	etologia
Eu	europi
eusq.	eusquera
evol.	evolució
Ex.	Èxodo
Exca.	Excelència
excm.	excelentíssim
excma.	excelentíssima
excurs.	excursionisme
exp.	exponent, expedient
exp.	experimental
expl.	explosiu, exploració, explicatiu
export.	exportació
ext.	exterior, extern, extensió
extens.	extensiu (cultiu)

F

f.	femení
F	flúor (element)
fam.	família, familiarment, familiar
farm.	farmàcia
FC.	Ferrocarril
Fe	ferro
feb.	febrer
Fed.	federació
ferret.	ferreteria
ferroc.	ferrocarril
fest.	festiu, festival
fi.	fins a
fig.	figura, figurat, figuradament
fil.	filatura
filos.	filosofia
fin.	final, finances
finl.	finlandés
fis.	física
fisiol.	fisiologia
Fm	fermi
fo.	foli
folc.	folclor, folclòric
fon.	fonètica
fonol.	fonologia
for.	forense, foraster, foràneu
forest.	forestal
fòrm.	fòrmula
form.	formal
fort.	fortificació
fot.	foto
fotog.	fotografia
Fr.	França
Fr	franci
fr.	francs, francés, frai, fra
francm.	francmaçoneria
frs.	frase
frut.	fruticultura
f.s	franc suís
Fts.	Llibre dels Fets de Jaume I, Fets dels Apòstols
fust.	fusteria
fut.	futur

G

G	gram
Ga	gali
ga.	galó (mida)
gal.	Galicisme
gàl.	Gàlic.
Gal.	Galícia
Gàla.	Gàlates
gall.	gallec
gan.	ganaderia
gastr.	gastronomia
Gd	gadolini (element)
Ge	germani
gen.	genitiu, gènere
Gen.	gènesis
geneal.	genealogia
genet.	genètica
geobot.	geobotànica
geod.	geodèsia
geof.	geofísica
geogr.	geografia
geol.	geologia
geom.	geometria
geomorf.	geomorfologia
geoquím.	geoquímica
ger.	gerundi
germ.	germanisme, germànic
gimn.	gimnàsia
gin.	giner
glac.	glaciació, glaciària
glaciol.	glaciologia
gòt.	gòtic
gov.	govern
gr.	grec
graf.	gràfic, arts gràfiques
Gral.	General, Generalitat
gral.	general
gram.	gramàtica
grav.	gravat
grm.	germà
guer.	guerra
GW	gigavats

H

H	hidrogen
h.	habitualment, hora
Ha.	Hectàrees
hab.	habitants
Hble.	Honorable
He	heli
hebr.	hebreu
heràld.	heràldica
Hf	hafni
Hg	mercuri
hidr.	hidràulica
hidrog.	hidrografia
hidrol.	hidrologia
hig.	higiene
hind.	hinduisme
hiperb.	hiperbòlicament, hipèrbole
hist.	història, historiografia
histol.	histologia
hiv.	hivern
Hl.	hectòlitro
Hm.	hectòmetro
Ho	holmi
Hol.	Holanda
hong.	hongarés
hort.	horticultura
hptal.	hospital
hrs.	hores
hum.	humana, humanisme

I

I	yodo
ib.	en la mateixa font
ibid.	en la mateixa font
iconog.	iconografia
ictiol.	ictiologia
i.e.	és dir
Imp.Ger.	Imperi Germànic
igl.	iglésia
il.	il·lustració
ilat.	ilativa
lle.	llustre
ilm.	il·lustríssim
ilma.	il·lustríssima
i.l.t.	incapacitat laboral transitòria
ill.	illes
imp.	imperatiu, important
imperf.	imperfecte
impers.	impersonal
import.	importació
impr.	impremta, impròpiament
In	indi
Inc.	(Incorporated) vore S.A
ind.	indicatiu
indef.	indefinit
indet.	indeterminat
indum.	indumentarisme, indumentària
indus.	industrialisació, indústria
inf	més avant, més avall
inf.	infinitiu
info.	informació
inform.	informàtica
infra	més avant, més avall
ing.	ingenieria
inorg.	inorgànica
INRI	Jesús Nazaré Rei dels Judeus (Ihesus Nazareus Rex Iudaeorum)
insep.	inseparable
inst.	institut
int.	intern, internacional
interj.	interjecció
interr.	interrogatiu
intr.	intransitiu
inus.	inusual
inv.	invariable, investigació
Ir.	Irlanda
Ir	iridi
iròn.	irònic, irònicament
irr.	irregular
islam.	islamisme
It.	Itàlia
it.	italià

J

jap.	japonés
jard.	jardineria
JC	Jesucrist
J. Dir.	Junta Directiva
JHS	Jesús
Jn.	Sant Joan (evangeli)
joc.	jocs
joy.	joyeria
jud.	judaisme
jul.	juliol
jun.	Juny
juríd.	jurídic

K

K	potasi
Kcal.	Kilocalories
Kg.	Kilogram
Km.	Kilómetro
Kr	criptó
kW.	kilovat
kWh.	kilovats per hora

L

l.	litro
La	lantà
lat.	latitut
Lbn.	Líban
Lbr.	Libèria
Lc.	Sant Lluc (evangeli)
Lev.	Levític
Li	liti
líq.	líquit
litog.	litografia
ll.	llínia, línea
llam.	llàmina
llar	assunts domèstics
llat.	llatí, llatinisme
llatinoam.	llatinoamèrica
llib.	llibre
Llic.	Llicenciat
llig.	lligam (documentació)
lling.	llingüística
llír.	llírica
llit.	lliteratura, lliterari
llitúrg.	litúrgia
llòg.	llògica
llogist.	logística
llong.	llongitud
lltda.	llimitada
llum.	Lluminotècnia
loc.	locució
local.	localisme
loc. cit.	en el lloc citat (loco citato)
Lu	luteci
Lux.	Luxemburc
Lw	laurenci

M

m.	morí, mort en..., masculí
m	metro
m.a	Mig Ambient
magnet.	magnetisme
mai.	maig
mall.	mallorquí
manut.	manutenció (almagasenage)
mar.	març, marina, marítim, mariner
Mass.	massiç (geogr.)
mat.	matemàtiques, mateix
màx.	màxim
mb.	milibars
Mc.	Sant Marc (evangeli)
Md	mendelevi
m.d.o	mà d'obra
mec.	mecànica
med.	medicina
Medit.	Mediterràneu
men.	menorquí
mer.	mercantil
merid.	meridional
met.	metafòric
metal.	metalúrgia
metat.	metàtesis
meteor.	meteorologia
metod.	metodologia
metr.	metrologia
mètr.	metrologia, mètrica
mg.	miligram
Mg	magnesi
Mga.	Mongòlia
Mi.	Miquees
microb.	microbiologia
mil.	milícia, militar, milèsim
min.	minut
mín.	mínim
mineral.	mineralogia
mit.	mitologia
mm.	milímetre
Mn	manganés
mn.	mossén
Mo	molibdè
mob.	mobiliari
mod.	modo, moda
Mod.	Moderna (edat)
Mons.	monsenyor
mont.	monteria, montanyisme
mort.	mortalitat
mossàr.	mossàrap
mot.	motors
mov.	moviment
mr.	màrtir, míster
ms.	milisegon
ms.	manuscrit
mt.	mont
Mt.	Sant Mateu (evangeli)
Mtat.	majestat
mús.	música

N

N	Nort, notable, nitrogen
n.	nom, neutre, naixqué en...
Na	sodi
nac.	Nacional
N ^a .S ^a .	Nostra Senyora
nat.	natural, Naturalea
natal.	natalitat
naut.	nàutica
Nb	niobi
n.b.	observació, aclariment
Nd	neodimi
n de l'a.	nota de l'autor
n del t.	nota del traductor
Ne	neó
N.E	Nordest
neerl.	neerlandés
negat.	negatiu
Neh.	Nehemies
neol.	neologisme
neutr.	neutre
neutralis.	neutralisació
Ni	níquel
No.	Noruega
nº	número
N.O	Noroest
No	nobeli
nom.	nominatiu
nor.	noruec
nov.	novembre
Np	neptuni
N.S	Nostre Senyor
N.S.J.C	Nostre Senyor Jesucrist
N.T	Nou Testament
num.	numeral
núm.	número
numism.	numismàtica

O

O	Oest, oxigen
obr. publ.	Obra Pública
obs.	obsolet
observ.	observació
occ.	occidental, occità
oceanog.	oceanografia
oct.	octubre
ocult.	ocultisme
oç.	onça
odont.	odontologia
ofic.	Oficina, oficial
ofici	oficis manuals
oftal.	oftalmologia
oleic.	oleicultura
òpt.	òptica
ordin.	ordinal
ornit.	ornitologia
ort.	ortografia
orient.	oriental
Os	osmi

P

P	Pare, fòsfor
p.	propi, per
Pa	protoactini
pàg.	pàgina
paleobot.	paleobotànica
paleog.	paleografia
paleont.	paleontologia
p. anal.	per analogia
paper.	papereria
papir.	papirologia
par.	paràgraf, divisions d'un capítul o artícul
part.	participi, partícula, partida
pass.	passiu, passat
passim	a lo llarc de l'obra
past.	pasticeria
patol.	patologia
Pb	plom
pça.	plaça
P.D	posdata
Pd	paladi (element)
pedag.	pedagogia
pediat.	pediatria
pedol.	pedologia
peix.	peixca
p. eix.	per eixemple
p. ext.	per extensió
pell.	pelleteria
pen.	penal
per.	periodo
perf.	perfecte
perfum.	perfumeria
period.	periodisme
pers.	persona
person.	personal
petrog.	petrografia
petrol.	petrolífera (indústria)
pge.	passage
pij.	pijoratiu
pint.	pintura
pintur.	pintura (indústria)
pir.	pirotècnia
pl.	plural
pl ^a	plana (de llibre)
plast.	plàstics
plusc.	pluscumperfecte
Pm	promeci
p.o	per orde
Po	poloni (element)
Po.	Polònia
pobl.	població
poes.	poesia
poèt.	poètic, poètica
polít.	polític, política
pop.	popularment, popular
port.	portugués
posic.	posició
poss.	possessiu
post	més avall

Pp	Papa
p.p	participi passat, per poder, ports pagats
pp.	pàgines
ppal.	principal
Pr.	Prússia
pr.	present
Pr	praseodimi
pref.	prefix
prehist.	prehistòria
prel.	preliminar
prep.	preposició
pres.	presupost
prim.	primitiu
priv.	privatiu, privat
prne.	pronominal
pro.	propi
proc.	processal
prod.	producte, producció
prof.	professor
pron.	pronom
pros.	prosòdia
protest.	protestantisme
prov.	provençal
provin.	provincial
provin.	província
prove.	proverbis
provis.	provisional
provor.	provisor
PS	post scriptum
psicol.	vid. sicol.
psiq.	vid. siq.
pt.	punt
Pt.	president
Pt	platí
pta.	porta. pesseta
pts.	pessetes
Pu	plutoni
publ.	Publicitat
puer.	puericultura
pulg.	pulgades
p. us.	poc usat
pvre.	prevere

Q

Q.D.G que Deu guarde
quim. Química

R

R. riu
r recte (fulla)
Ra radi
radiotec. radiotècnia
rar. rarament
Rb rubidi
rdm. reverendíssim
rdma. reverendíssima
Re. reis (evangeli)
Re reni
ref. referència, refrà
refl. reflexiu
refrig. refrigeració
reg. registre
reg. regular
regio. regional
rel. relatiu
relac. relacions
relat. relativitat
relig. religió
rell. rellongeria
Ren. renaiximent
ret. retòrica
rev. revista
revol. revolució
R. Fr. revolució francesa
Rh rodi
RIP Descanse en Pau (Requiescat In Pace)
Rn radó
R.O Real Orde
rom. romà, romànic
roma. romanés
ross. rossellonés
RR.CC Reis Catòlics
Rt.: remet
Rtt.: remitent
Ru. Rússia
Ru ruteni
rvt. reverent

S

S	sur, sofre
s	sigle, substantiu
S.A	Sa Altea
s.a.	sense any
S.A.I	Sa Altea Imperial
Sal.	Salms
Sam.	Samuel
sanit.	sanitària, sanitat
sànscri.	sànscriu
S.A.R	Sa Altea Real
Sb.	Sabia
Sb	antimoni
s.c	sa casa
Sc	escandi (element)
SCM	Sacra Catòlica Magestat
s.d.	sense data, sense dia
SDM	Sa Divina Magestat
Se	seleni
S.E	surest
secc.	secció
secr.	secretari
seg.	següent, segon (temps)
sept.	septentrional
ser.	sericultura
serm.	sereníssim
serv.	servici
set.	setembre
s.f.	sense foliar
sg.	segons
sgt.	sargent
Si	silici
sic.	aixina apareix (sicut)
sicol.	sicologia
sig.:	signat
sigil.	sigilografia
sign.	signatura, significat
silv.	silvicultura
sin.	sinònim
sing.	singular
siq.	siquiatria
s.ll.	sense lloc
S.M	Sa Magestat
Sm	samari
Sn	estany
s.n.	sense nom
s/n	sense número
S.O	suroest
soc.	social, societat
sociol.	sociologia
Sof.	Sofonies
sp.	espècie
Sr	estronci
sr.	senyor
sra.	senyora
SRM	Sa Real Majestat
SS	Sa Santitat, Santa Seu
ss.	sigles, següents
SS.AA	Ses Altees

ssm.	santíssim
SS.MM	Ses Majestats
ssp.	subespècie
SS.PP	Sants Pares
S.S.S	Son Segur Servidor
St.	sant
Sta.	santa
Sts.	sants
Su.	Suècia
subd.	subdesenrollats (països)
subj.	subjuntiu
subm.	submarinisme
subs.	substantiu
suf.	suffix
superl.	superlatiu
supr.	superior
supra	dalt
sur.	suro (indústria)

T

T	tonellada
t.	tom
Ta	tàntal
tàct.	tàctica
taurom.	tauromaquia
Tb	terbi
tb.	també
Tc	tecneci
Te	telur
teat.	teatre
tecnol.	tecnologia
telecom.	telecomunicacions
telef.	telefonía
teol.	teologia
terap.	terapèutica
term.	terminologia, terminació, terme
termo.	termodinàmica
tes.	tesorer
text.	textil
Th	tori
Ti	titani
Tim.	Timoteu (evangeli)
tipog.	tipografia
tit.	títul
Tl	tali
Tm	tuli (element)
topogr.	topografia
topol.	topologia
toxicol.	toxicologia
tr.	transitiu
trad.	traducció, traductor
tradi.	tradicció, tradicional
trans.	trànsit
transcr.	transcripció
transf.	transferència
transp.	transports
traum.	traumatologia
treb.	treball
trig.	trigonometria
Tt.	tinent
tur.	Turisme

U

U	urani
u.a	unitat astronòmica
u.m.c	Use's més com
u.n.e	una norma espanyola
Univ.	Universitat
urb.	urbana, urbanisació
urban.	urbanisme
u.t.c	Use's també com

V

V	vanadi
v.	verp
V.	vore , vers, versícul
VV.AA	Varis Autors, Diversos Autors
v.g	per eixemple
v.gr.	per eixemple (verbi gratia)
v ^a	vostra
val.	valor
var.	varietat, variant
Vcia.	València (també Vlc.)
vcià.	valencià
veg.	vegetal
vej.	vejau
veloc.	velocitat
Ven.	Venècia (república)
Vene.	veneçuela
vers.	versícul
veter.	veterinària
vg.	per eixemple, verge
vid.	això és, vejau (vide)
vidr.	vidriera (indústria)
vitic.	viticultura
viv.	vivenda
Vlc.	València (tambe Vcia.)
V.M	Vostra Majestat
v ^o	vuelto (fulla)
voc.	vocatiu
vocab.	vocabulari
vol.	volum
V.S	Vostra Senyoria
vs.	contra
V.S.I	Vostra Senyoria Ilustríssima
V.S.S	Vostre Segur Servidor
vt.	voste
vulg.	vulgar, vulgarisme

W

w	vats
W	wolframi
Wash.	Washington

X

Xe	xenó
----	------

Y

Y	itri
Yb	iterbi

Z

Zac.	Zacaries
Zn	zinc
zoogeog.	zoogeografia
zool.	zoologia
zoot.	zootécnia
Zr	zirconi